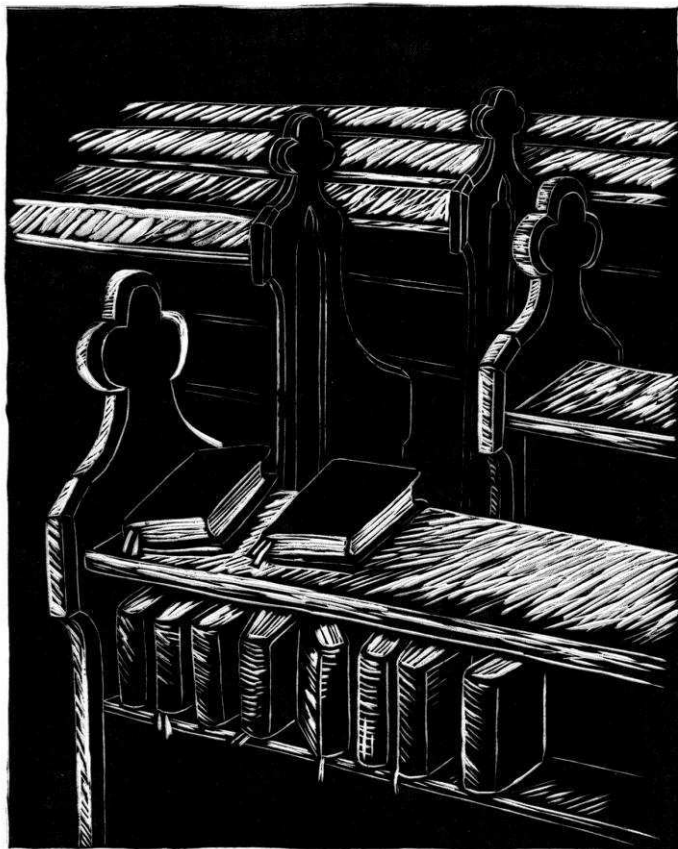

BRNEŇNSKY' EVANGELICKY' MEŠIČ'NIK

8/2011

SETKAVANÍ

EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I

Betlémský kostel a kostel J. A. Komenského (Červený kostel)
Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453, 542 210 332
email: ccebrno1@atlas.cz, <http://www.cervenykostel.cz>
kazatelé: Jiří Gruber a Olga Tydlitátová, faráři
seniorátní faráři: Jiří Šimsa a Marta Židková
kurátor: Václav Matoulek

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II

Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469
email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangnet.cz>
kazatelé: Jaroslav Vítek a Ondřej Kolář, faráři
kurátor: Jaroslav Kučera

Farní sbor ČCE v Brně - Husovicích

Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420
email: husovice@evangnet.cz, <http://husovice.evangnet.cz>
kazatel: Štěpán Hájek, farář
kurátor: Vladimír Zikmund

Farní sbor ČCE v Brně - Židenicích

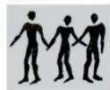
Kostel Jílkova 74, fara Konečného 8, tel: 530 324 052
email: zidenice@evangnet.cz, <http://zidenice.evangnet.cz>
kazatelé: Pavel Kašpar a Romana Špačková, faráři
kurátor: Miroslav Maňák

Diakonie ČCE – středisko v Brně

Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401
email: brno@diakoniecce.cz <http://brno.diakonie.cz>
ředitel: Jan Soběslavský

EVANGELICKÁ
AKADEMIE
BRNO

Evangelická akademie,

Vyšší odborná škola sociálně právní

Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz

Střední zdravotní škola Evangelické akademie

Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,

<http://www.eabrno.cz>

ředitelka: Hana Svobodová

Setkávání – brněnský evangelický měsíčník. Ročník 2011 (XIII). Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Jaroslav Vítek. Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 12 Kč. Roční předplatné 120 Kč, sponzorské 150 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6. ■|■|■|■|
Vychází 10x ročně s finanční podporou statutárního města Brna.

ÚVODNÍK

Ve chvíli, kdy píšu tato slova, je 35 stupňů horka, teče ze mě pot a mysl moc nefunguje. A to jsem před pěti dny šla po sněhu a soustředila se na každý krok na dvě stě procent.

Letošní dovolenou jsem trávila opět v horách. Jak jinak – můj muž si pod pojmem aktivní dovolená asi nic jiného představit neumí. Já jsem podle něj založením „kavárenský typ“, a tak mi prý pohyb a změna taky svědčí. Je to věc názoru... Pokaždé do poslední chvíle netuším, kam se jede. Je to mírně znervózňující, ale zároveň i velmi osvobodivé – nemusím se o nic starat. Poslední tři roky jsme byli v Julských Alpách ve Slovinsku. Letos jsem se den před odjezdem dozvěděla, že jedeme do Hohe Tauern – poměrně vysoké části rakouských Alp. Vyrazili jsme hned, pojištění jsme si zařizovali po cestě v Mikulově. Kilometry po dálnici, hodiny v autě, v kufru pohorky, sladké tyčinky, salám, konzervy. Věci, které během roku nekupujeme a nepotřebujeme. A pak stojím u auta na parkovišti, kolem se tyčí hory a já si neumím představit, že bych tam kamsi nahoru měla dojít. Pokaždé si uvědomuju, jak je taková několikatenní horská dovolená s mnohahodinovými túrami očišťující. Ale to až zpětně. Nikdo se mi nesmí připlést do cesty v momentech, kdy v duchu láteřím, co tu vlastně dělám a jestli mám tohle zapotřebí. A proč nemůžu na dovolené místo hor a kamení a lan vidět jednou třeba moře nebo Benátky nebo Londýn... A pak šlapu nahoru a v nezvykle nezaměstnané hlavě střídá jedna myšlenka druhou. Na túře je prostor pro přemýšlení. Čas na vnitřní debaty, které jindy nevedu. Na pocity a myšlenky, které jindy vytěšňuji. Přemýšlím o lidech, o vztazích, o svých postojích. Někdy si v horách od určitých věcí a situací udělám zdravý odstup. A je to taky čas na rozhovor s tím druhým. Děti jsou u babičky, a tak je těch pár dní na horách čas pro nás dva zátěžový i obohacující. V horách jsme spolu už za ty roky párkrát byli, zažili jsme tam i spoustu náročných situací. Můj muž moc dobře ví, že se mnou nemůže lámat žádné rekordy, že vždycky budu ta pomalejší a že budu zdržovat. Letos jsem mu říkala, že už na žádný vrchol nepolezu. A stejně jsem zase jela, i když vím, do čeho s ním jdu. Je vlastně strašně fajn, že pořád jezdíme spolu. A zase skála a pot a únava. A pak mě to vždycky znovu dostane. Úleva a nadšení. Neuvěřitelný rozhled, když dorazíte někam na vrchol – a není zrovna kolem vás všude mrak. Majestátnost hor. Pokora před tím, kdo tohle všechno stvořil. Vděčnost za to, že se mám skvěle, když tohle můžu a je mi to dopřáno. Vědomí lidské zranitelnosti a pomíjivosti. Respekt a nervozita, jak zvládneme cestu dolů, která je vždycky náročnější a nebezpečnější. A taky hodně myslím na naše děti – jak to jen horko těžko budu jednou snášet, až samy budou chtít někam takhle lézt.

Letos jsme toho ušli zase celkem dost. Počasí nám přálo, ale během hlavního výstupu jsme museli změnit plán. Těsně pod nejvyšším vrcholem leželo sněhové pole, které bez maček a cepínů nešlo přejít. Dost jsem si oddychla. Ale prý dostanu cepín k Vánocům...

Marta Židková

Ilustrace na obálce: Iva Tůmová - Z interiéru Červeného kostela

Blažkov 2011

Zavřete oči, uvolněte se. Cítíte vůni lesa, slyšíte výskat děti... Vítejte na Blažkově. Rok uplynul jako voda a my jsme se tu opět sešli, abychom si odpočinuli, našli nové přátele a rozebírali svoje názory na víru.

Letošní pobyt se nesl v duchu apoštola Pavla. Jeho příběhy nám pravidelně přibližovali mládežníci krátkými výstižnými scénkami, které nám nejen určily téma dne, ale zároveň nás i pobavily. Dospělí je potom rozebírali s Biblí a propiskou, zatímco jejich ratolesti pod vedením paní Rybárikové šly každé dopoledne po stopách Pavlových a hrály si na jeho dobrodružství. Chodily po fáborcích a hledaly ho, zkoušely, jak se cítil, když oslepl, zjišťovaly, jak hluboká je jejich víra, když foukaly do kousku vaty, který ji měl symbolizovat a nesměl spadnout na zem. Pavlovu cestu zakončily „ztroskotáním“ na říčce Bobruvce. Odpoledne jsme měli možnost vyrábět umělecké drobnůstky - savovali jsme trička, dělaly látkové panenky či vyšivali přáníčka.

Ve čtvrtek před večerí jsme se všichni odebrali do lesa, kde pan farář Gruber vysloužil nádhernou bohoslužbu s večerí Páně. Seděli jsme u srázu, pod námi hučela Bobruvka a na protějším břehu řehtali koně z dětského tábora a do toho pan farář četl z listu Korintským...

V pátek, na závěr dovolené, si připravily střední a starší děti pro své rodiče a mladší sourozence bojovou hru, určenou k zopakování celého tématu Pavel z Tarzu. Účastníci prošli osmi stanovišti, kde na ně čekaly vždy dva úkoly - jeden biblický, který se týkal některé události z Pavlova života, například chození po slepu, a druhý, ten si děti na stanovišti vymyslely samy a mohl se týkat čehokoli, například vylovit klíček ze zavařovací sklenice plné bláta, mechu a jiných „darů“ lesa. No a na konci na všechny čekala sladká odměna.

Co dodat? Že se nám to jistě všem líbilo a nashledanou příští rok.

Adéla Lokajová

Udělejte všechno, co vám řekne - 6.- 10.7.2011

Poslední tři roky je již pro moji rodinu pravidlem, že se v podobném termínu scházíme spolu s převážně katolickými bratry a sestrami na Katolické charismatické konferenci. Je to čas, který nejenom mně, ale celé mé rodině umožní načerpat sílu do dalších dnů. Letošní konference měla motto: Udělejte všechno, co vám řekne (Jan 2,5).

Byla zde řada přednášek, mezi jinými zde promluvil o „Pozvání na svatbu“ (Jan 2,1-12) P. Vojtěch Kodet, nebo Karel Řežábek na téma "Byl pozván také Ježíš" (Jan 2,2), či hlavní host z Itálie P. Raniero Cantalamessa mimo jiné na téma: "Udělejte všechno, co vám řekne" (Jan 2,5). Přednášky jsou místem, kde můžeme načerpat z Božího slova v kontextu našich životů (všechno

potřebné pro naše životy). Přednášky byly zaměřeny a koncipovány tak, aby z textů mohl každý cítit dotyk přímo do vlastního života.

Zazněla zde řada svědectví víry ze života lidí jak neznámých, tak i veřejně známých, např. Stanislava Juránka, či dokumentaristy TV Noe Václava Hrona. Mě například velmi potěšil kratičký soukromý rozhovor s MUDr. Marií Svatošovou, která se v posledních letech intenzivně věnuje vedení a propagaci evangelizačních kurzů Alfa v katolické církvi. Setkání s lidmi, ze kterých je cítit, vidět i slyšet radost z osobního poznání Pána Ježíše jako vzkříšeného Spasitele, je prostě úžasně povzbuzující. Několikrát jsme si během přednášek nahlas všichni opakovali: „Kristus žije!“ „O této radosti se dá svědčit i očima“, říkal P. Raniero Cantalamessa, a měl pravdu. Já to viděl!

Co mě ale nejvíce oslovuje, jsou písně chval. Texty písní jsou krásně napsány tak, že mi zní jakoby přímo z duše: „Ať srdce mé Tebe vídá, ať srdce mé Tebe zná, vidět Tě toužím, vidět Tě toužím...“ a namátkou další: „Hledám slávu Tvou celým svým srdcem, vyhlížím Tvou tvář celou svou myslí, hledám slávu Tvou celou svou silou, Ty jsi můj Pán“. Vždy, když jsem na konferenci, tak mě tyto písně uchvátí a musím o nich přemýšlet, vážít každé slovo, zda to, co zpívám, jde opravdu z mého srdce. A jde!

Písně provázejí celou konferenci. Konferenční kapela CHAPELA je prostě úžasná! Je vidět, že písně, které hrají a zpívají, nejsou krásné jenom jejich muzikantským uměním, ale že je hrají srdcem a zpívají duší. Kapela doprovází celý program včetně mší svatých, které jsou každý den v odpoledním programu (kromě neděle, kdy je mše samozřejmě dopoledne). Písněmi chval vstupovat do společenství s Pánem i při mši svaté je nádherné.

Mezi téměř každoroční body programu patří adorace s Komunitou Emanuel, oddychové posezení u cimbálu s ochutnávkou dobrého vína, či biblické tance s Komunitou Blahoslavenství. Tanec jako modlitba gestem je pro mě vždy něco nového. Již si dokážu představit, že řada lidí prožívá vztah s Bohem právě i touto formou.

Z letošní konference ke mně nejvíce promlouvala sobotní modlitba za účastníky konference. Tuto modlitbu vedli P. Vojtěch Kodet, Kateřina Lachmanová a další. Ztišení při zpěvu chval: „Duchu Svatý přijď, sestup mezi nás, my Tě voláme, probud' nás. Vše co mám, s radostí odevzdávám, budiž Tvé, jsi můj Pán...“ nám umožnilo se plně ponořit do rozhovoru s Bohem. Následoval krátký úryvek z Písma a drobný výklad s velkým povzbuzením, že nejlepší víno dostáváme od Boha až nakonec, na který jsme navázali přímluvnými modlitbami za účastníky konference. Co však bylo velmi silným momentem celé modlitby, bylo žehnání a přímluva za dříve narozené. Tuto službu vykonali především mladí lidé - citrusy (žlutí a oranžoví dobrovolníci, kteří se starají o bezproblémový chod celé konference). Teenageři vkládali ruce na dříve narozené a modlili se za jejich víru, odvahu a trpělivost, za odhodlání a vytrvalost.

Celkovým vyvrcholením konference je pak mše svatá v neděli dopoledne, která je slavena všemi účastníky dohromady (děti do té doby mají svoje bohoslužby oddělené od dospělých, aby se jak rodiče mohly plně soustředit, a i kvůli dětem, aby i pro ně byla bohoslužba srozumitelná). Opět zněly písně chval a velmi zajímavá myšlenka P. Michaela Slavíka na téma podobnosti o rozsévači. My jako půda, která přijímá zrna od rozsévače, musíme být na tyto zrna připraveni. To chce čas a prostor - čas strávený s Božím slovem. Je

důležité si prostor v našem srdci nezastavět třeba pověstným trnám. Důraz na čtení Božího slova, rozjímání nad ním se táhla celou konferencí jako pověstná zlatá nit. Povzbuzení k pravidelnému čtení Písma je důležité. Důležité je i navzájem si pomáhat a podpírat se v každodenním životě, aby se čtení Písma nestalo pouhou tradicí, ale prostorem pro čerpání dobrého Božího vína do našich životů.

Dovolte mi na závěr jenom krátké moje svědectví o tom, co pro mě znamená Katolická charismatická konference: Konference je pro mě čas strávený s Bohem, čas, který mi umožní „nabít“ baterky mojí víry, utvrdit se v naději a obcerstvit se. Vidím to nejenom na sobě, ale i na mých dětech. Děti ještě dlouhou dobu vzpomínají na chvály, tanec i slovo. Dlouhou dobu před další konferencí se ptají, kdy zas bude. Kdykoli jedeme okolo areálu BVV, si konferenci připomínají. O co víc mě pak těší, když si v autě cestou do školy zpívá dcera píseň jako vyznání víry, kterou se naučila právě na konferenci: „Miluji Tě Hospodine, má sílo. Miluji Tě Hospodine, má sílo, Hospodine, má skálo, mé útočiště, zachránce můj!“ To pak přes slzy nedokáži ani řídit a dojet do školy včas.

Všem Vám přeji, ať také nacházíte místo, kde můžete načerpat dobrého vína od Hospodina.

Milan Cahlík

PS: pokud by někdo měl zájem vidět bohatou fotografickou dokumentaci zachycující atmosféru konference, může tak učinit na stránce konference: <http://konference.cho.cz>

„ESBU“

je užívaná zkratka pro Ekumenické setkání s Biblií a uměním. Má již mnohaletou tradici a letos se uskutečnilo ve dnech 24. – 30.7 v Třebíči. Sešlo se k němu asi sto účastníků seniorského věku. Usazení v přednáškovém sálu hotelu Atom, kde byli též ubytováni, s jiskrou v oku vypadali dosud svěže a plní zájmu. Teprve když se vydali na pochod do jídelny, bylo patrné, že jejich pohybový aparát už mnohým tak dobře neslouží, což není divu, protože řada zúčastněných měla za sebou už své osmdesátiny. Zářným příkladem všem byla sestra farářka Věra Lukášová, která ve svých třiaosmdesáti letech je jednou z hlavních organizátorek celé akce a připravila si každé ráno malé biblické zamyšlení. Mottem letošního setkání byl citát z Žalmu 92, 15. „Ještě i v šedinách ovoce ponosou...“ aneb „Umění stárnutí...“. Program byl velmi pestrý a dobře moderovaný Michaelem Otřísalem. U řečnického stolu se vystřídali socioložka Jiřina Šiklová, ekonomka Bohuslava Boučková, filosof Jan Sokol, lékař Zdeněk Kalvach, spisovatel Ivan Klíma a jiní, aby nám z různých pohledů ozřejmili problematiku stárnutí. Mnozí řečníci pro lepší názornost použili též dataprojektor a jejich výstižná mluva s množstvím příkladů a statistických čísel udržela posluchačstvo v plné pozornosti. Slyšeli jsme například, že „příprava na stáří spočívá v nalezení svého osobního stylu, jak je hodláme trávit“ .... „tendence odkládat stáří a stále se chtít omlazovat je až trapná“... „v západním světě stále častěji se o seniory nestará rodina, nýbrž levnější pracovní síly, tedy lidé z chudých zemí (při stále se zvyšujícím věku seniorů, potřebujících trvalou péči, vznikla myšlenka stavět domy pro seniory přímo v těchto zemích, aby se personál snáze zajistil) ...“stáří je problém

existenciální – lidé strádají neschopností udržet kontext života“... „důchodci jsou dobří adresáti pro reklamu. Budou-li více utrácet, zvýší HDP společnosti“... „starý člověk má mít přiměřené sebevědomí a udržovat si co nejdéle smysl pro perspektivu, prozíravost, pochopení pro druhého, pružnost a potěšení“... „důležitou funkcí starých lidí je předvést důstojné chování“....„abychom se ochránili před problémem ageismu (vzájemná averze mezi věkovými skupinami), pěstujeme vztahy s vrstevníky, s nimiž nás pojí obdobné problémy“...Těch podnětných výroků by byla ještě spousta, ale dovolte mi na závěr uvést, co moudrého na dané téma napsal J.A. Komenský: „Stáří je slavné vyvrcholení předchozího života – předehra blaženosti u Boha. Smyslem je celek života uzavřít. Připravit se na soud k milosrdnému Bohu“.

Součástí programu nebyly jen přednášky a diskuse, ale i večerní zábavný program, vzešlý z kreativity účastníků. Škoda, že jsme s manželem museli odjet dřív a nemohli se zúčastnit celodenního výletu do Polné, kde byla plánovaná nejen podrobná prohlídka zámku, ale i jistě skvělý klavírní koncert Radoslava Kvapila, ani pátečního koncertu souboru historických nástrojů. Zato jsme stihli v prvních dnech shlédnout dva večerní filmy, a to Babí léto a Je třeba zabít Sekala a moci diskutovat s jejich režisérem V. Michálkem. Dík za ESBU 2011.

Jana Slámová

Ovečky 2010 - 2011

V červnu byl konec školního roku. Skončila další etapa našeho konání, naší služby. Letošní klub Oveček v Brně I se nesl v úžasné atmosféře. Myslím, že jsme prožili velké požehnání, jak děti, tak my dospělí. Děti se na příbězích z Bible naučily pochopit modlitbu Otče náš. Musím přiznat i sama za sebe, že mi některé věci v modlitbě vlastně došly, až jsme je učily děti.

Iva Oukropcová učila děti chválit Pána písněmi. Píseň Otče náš (s přesnými a neupravenými slovy) u nás doma minimálně jednou za den zazní. A slyšet ji na hřišti plném dětí v plné práci na písčovišti od tříletého kluka, tomu říkám evangelizace. Čím dál víc si uvědomuji, jak právě děti si Bůh může použít ke svému dílu, jak mu záleží na tom, abychom přiváděli druhé k němu, a chce si nás používat.

V přípravě Oveček jsme taky prožívali vnitřní boje. Když třeba onemocněly naše děti, sehnat hlídání a s vypětím sil jít učit „druhé“ děti... Nebo když se vám zabouchnou dveře od bytu, vy jste uvnitř a nemůžete ven, za hodinu začíná klub, co teď... Většinu toho, co jsme učili, jsme prožili na vlastní kůži! Vedli jsme děti k tomu, aby se modlily a chtěly se odevzdávat Bohu v každé chvíli. Modlitební chvílky v klubu byly tak tiché, že i špendlík by bylo slyšet spadnout. Děti se modlily s upřímností jim vlastní, v tichu a opravdově.

Během roku jsme se naučili šest veršů z Bible. Děti si je stále opakují a ukazují. Máme z toho velkou radost, protože to je zbraní Ducha svatého. Muže si Boží slovo, které děti znají, v jejich životě použít. Verš „Hněváte-li se, nehřešte. Nenechte nad svým hněvem zapadnout slunce“ (Efezským 4,26) a „Jak chcete, aby lidé jednali s vámi, tak jedněte vy s nimi“ (Lukáš 6,31) skoro denně znovu a znovu vysvětlujeme a učíme se podle nich žít.

Jsem vděčná, že mě Bůh vede do služby modlitby za Ovečky. Moc jsem si s tím nevěděla rady, nevěděla jsem, jak se modlit, za co... ale během roku jsem se toho hodně naučila. Důležité bylo pro mě vyhradit si pro tuto službu čas a trávit ho i nasloucháním Bohu. Naučila jsem se, jak druhým žehnat, nebát se to říct nahlas. Mám radost, když můžeme děti z Oveček propouštět Božím slovem.

Moc děkuji za tento klub, za učitele, za děti. Kéž se toto Boží dílo rozrůstá! Kdo by cítil potřebu se za děti v našem sboru modlit, budu ráda, když se ke mně přidáte. Je to moc důležitá (i když vlastně neviditelná) služba, protože právě děti jsou budoucností nejen našeho společenství. Pán Ježíš říká: „A kde se dva nebo tři sejdou ve jménu mém, já jsem uprostřed nich.“

Katka Cahlíková

VÍRA A TRADICE

Díkůčinění za úrodu

Neděle v letošním říjnu jsou označeny v Evangelickém kalendáři církevního roku jako 15. až 19. po sv. Trojici. V kalendářích jiných církví mají jiné číslování a jiné názvy. Tyto neděle se nezdají příliš význačné, i když vždycky mají oslavovat vzkříšení, a přece jedna z těchto nedělí je významným svátkem. Žel ve městech jsme tak trochu ztratili ten bezprostřední vztah k polím, vinicím a loukám, snad aspoň zahrádky nám, spíš symbolicky, přibližují neděli díkůčinění. Svátek nemá pevně stanovené datum, ani agenda ČCE se jím téměř nezabývá, ale má alespoň náznak formuláře pro tento svátek. Nejčastěji se slaví v jedné z říjnových nedělí.

Jako i jiné svátky má tento svátek staré kořeny, hlavně izraelské i předizraelské. V našem případě jde o spojení dožínek (svátku týdnů) a vinobraní (svátku stánků – Sukot, původně zemědělský svátek, později theologizován a historizován, viz František Kunetka, Židovský rok a jeho svátky od str. 35.) Konec žně je v našem zeměpisném pásmu mnohem později než v Izraeli (tam jsou dožínky o našich Svatodušních svátcích), v úrodě vinic není posun tak patrný.

Při slavnostních bohoslužbách díkůčinění v modlitbách, písních, čteních z Písma (např. Ž 104,105) a v kázáních děkujeme Bohu obzvláště za úrodu země pro zachování lidského rodu a zvířat na naší planetě a také za sklizeň vína pro strážlivé obveselení člověka a vůbec za vše, co jsme v uplynulém roce dostali. V biblických krajinách se pije víno většinou ředěné vodou, podobně se tak děje v některých církvích při vysluhování Večeře Páně. Služby Boží jsou v tento den v naprosté většině s Večeří Páně, kde je nejzřetelněji vidět, co jsme od Hospodina největším zázkasem dostali. Stůl Páně zdobíme plodinami země – ovocem, zvláště hrozny, zeleninou a někde věnci z obilí, obilnými klasy a také chleby. Pokud nebyl úrodný rok, bylo na místě místo oslavy pokání. Dnes si řekneme, vždyť nakoupíme v jiné zemi.

Byl jsem vychován, možná to způsobila bída za války a bezprostředně po druhé světové válce, vážít si chleba, i když jsme na načínajícím bochníku

nedělali kříž. Maminka říkávala, že všechno se přejí, ale chléb se nepřejí nikdy. Někde se díkčinění slaví na Den reformace, kdy Martin Luther 31.10.1517 přibil svých 95 tezí, vyzývajících k veřejné disputaci proti odpustkům, na vrata wittenberského chrámu. Více než před sto lety vedl stejný zápas i Mistr Jan Hus, upálený v Kostnici 6. července 1415. Velmi nás potěšilo, když papež Jan Pavel II. při první oficiální návštěvě naší země přičetl Jana Husa k reformátorům církve.

Někteří lidé hledají souvislost mezi díkčiněním a svátkem díkůvzdání v USA. Někdy se i u nás užívá název díkůvzdání, ale nemá to s americkým svátkem mnoho společného. Když dorazili do severní Ameriky první osadníci – puritáni, jedinou pomocí jim byli domorodí obyvatelé. První díkůvzdání slavili na podzim roku 1621 spolu s Indiány, kteří jim umožnili přežít kruté začátky, i když se k nim noví přistěhovalci nezachovali nějak zvláště dobře. Tak vznikl a rozšířil se tam snad nejrozšířenější a nejpoblárnější americký svátek.

Ještě krátce si připomeneme některá dávná i novodobá výročí.

3. října zemřel František z Assisi (1182-1226), zakladatel řádu františkánů, který hlásal chudobu a pokoru. Podobně jednal i jeho vrstevník Petr Valdo (1140-1217), zakladatel hnutí valdenských, původně zámožný obchodník z Lyonu, který se vzdal majetku a rodinného života. Valdenství proniklo i k nám. První byl prohlášen za svatého a druhý byl dán do klatby a exkomunikován.

11. října 1531 padl v bitvě u Kapelu švýcarský reformátor Huldrich Zwingli.

13. října 1781 vydal císař Josef II. Toleranční patent evangelíkům augsburského a helvétského vyznání (a pravoslavným) za určitých podmínek (sbor měl mít nejméně 500 duší, nebo 100 rodin, modlitebna neměla připomínat kostel, kazatele a učitele si musel sbor sám platit, štola se odváděla katolickému faráři...). Většina tajných evangelíků se přihlásila k povoleným konfesím. Někteří ne, zvláště ve východních Čechách, ale to pak čelili dalším nepřijemnostem, třeba i vystěhování do Sedmihradska. Historickou zvláštností je, že právě ve východních Čechách se přihlásilo nejvíce lidí k Československé církvi, protože tam přetrvávaly náboženské skupiny (např. víra Beránkova, deisté, izraelité, marokánci, spiritisté...) dokonce déle než do začátku 20. století, což můžeme vidět na díle Terezy Novákové. Ona společenství byla už formálně katolická, někde byla méně viditelná, nebo už zanikala. Když se začal šířit katolický modernizmus a sociální hnutí, vše se jim zdálo blízké jejich učení a tak se masově začleňovali do nově vzniklé církve (nyní ČCSH).

Jen pro úplnost, 8. dubna 1861, tedy před 150 lety, byl vydán za císaře Františka Josefa I. Protestantský patent, který zrovnoprávňoval evangelíky s katolíky, ale před tím už od roku 1849 platilo Protestantské provizorium, které už velmi omezovalo toleranční předpisy. Kromě Tolerančního patentu je možné také zmínit zrušení nevolnictví Josefem II., i když k tomu došlo až 1.11.1781.

27. října 1553 byl v protestantské Ženevě upálen už dříve zmíněný Michal Servet.

Posledním, a to novodobým výročím je 28. říjen 1918, kdy vznikla Československá republika. Její vznik měl také vliv na církevní život, ale o tom už až v příštím čísle.

Jiří Novák

Kteří teologové, kazatelé a kazatelky, vzešli od roku 1918 z vašeho sboru?

Na tuto otázku jsme si vyžádali odpovědi z brněnských čtyř sborů (a místy je doplnili i z dalších zdrojů). O kritériích, podle nichž byl následující přehled sestavován, viz poznámku v závěru článku.

Brněnský sbor (do r.1950 nerozdělený)

Vladimír Pokorný, Antonín Venc, Josef Závodský, Timoteus Pokorný, Lubomír Moravec, František M. Dobiáš, Lubomír Balcar, Bohuslav Šlégr, Jan Amos Pavlinec, Jan Pokorný, Bohuš Chrástek, Václav Procházka, Jiří Štaněk, Milan Mrázek, Miloslav Hájek, Emanuel Huml, Jaroslav N. Ondra, Jan Šimek, Vladimír Míčan, Miroslav Rozbořil, Jindřich Slabý, Igor Hájek, Miluše Nováková (Chlupová), Ctirad Novák, [Ivan Švanda]

Brno I

Olga Tydlitátová (Dvořáková), Jiří Bureš, Jan Soběslavský, Olga Navrátilová, Petr Gallus, Martin Grombiřík, David Sedláček, Kateřina Rybáriková, [Martin Soběslavský]

Brno II

Jiří Kabíček, Lubomír Kabíček, Jana Opočenská (Juránková), Eva Pilátová, Petr Pokorný, Blahoslav Hájek, Pavel Keřkovský, Ivan Ryšavý, Jan Keřkovský, Martin Prudký, Jiří Šimsa, [Eva Buchtová]

Husovice

Michael Otřisal, Jiří Mrázek, Jarmila Řezníčková (Macků), [Jiří Farský], Martina Kadlecová (Poučová), Richard Dračka, Alexandra Hauserová

Židenice

Bohuslav Stanislav, Karel Bakala, Jaromír Sklenář, Pavel Kašpar, Ester Čašková (Doulová), Vladimír Hejtmánek, Hana Najbrtová (Veselá), Jiří Novák, [Jan Tančev]

Poznámka: Soupis zahrnuje jména těch bratří a sester z Brna, kteří nastoupili na bohosloveckou fakultu a kteří řádně dokončili příslušnou kvalifikaci. Pořadí přibližně odpovídá časové posloupnosti. U žen uvádíme v závorce dívčí příjmení. Hranaté závorky označují buď současné studenty ETF, nebo absolventy mimo církevní službu.

Za úplnost tohoto výčtu redakce neručí, doplňující připomínky čtenářů budou vítány.

Podobenství o boháči a stodolách

Někdo ze zástupu ho požádal: „Mistře, domluv mému bratru, ať se rozdělí se mnou o dědictví.“ Ježíš mu odpověděl: „Člověče, kdo mne ustanovil nad vámi soudcem nebo rozhodčím?“ A řekl jim: „Mějte se na pozoru před každou chamtivostí, neboť i když člověk má nadbytek, není jeho život zajištěn tím, co má.“

Pak jim pověděl toto podobenství: „Jednomu bohatému člověku se na polích hojně urodilo. Uvažoval o tom a říkal si: ‚Co budu dělat, když nemám kam složit svou úrodu?‘ Pak si řekl: ‚Tohle udělám: Zbořím stodoly, postavím větší a tam shromáždím všechno své obilí i ostatní zásoby a řeknu si: ‚Teď máš velké zásoby na mnoho let; klidně si žij, jez, pij, buď veselé myslí.‘ Ale Bůh mu řekl: ‚Blázne! Ještě této noci si vyžádají tvou duši, a čím bude to, co jsi nashromáždil?‘ Tak je to s tím, kdo si hromadí poklady a není bohatý před Bohem.“

Lukáš 12, 13-21

Text podobenství o boháči a stodolách je mi srozumitelnější v souvislosti s předehrou, v níž se na Ježíše obrací neznámý člověk, toužící po podpoře v dědickém sporu s vlastním bratrem. Zdá se mi totiž, že v příběhu o boháči jde o samotné bohatství až ve druhém sledu.

Boháč i zneuznaný dědic mají jedno společné: angažují se spíš ve shromažďování majetku než ve vztahu s bližními (a s Bohem). O to snad Ježíšovi jde na prvním místě. Upozorňuje na fakt, že bohatství je pro vztahy zrádné.

S ohledem na vztah k Bohu člověku nadbytek často dává klamný pocit jistoty. Může v člověku vzbudit dojem, že svůj život drží pevně v rukou a smí se spoléhat jen sám na sebe. Boháč v Ježíšově podobenství rozmlouvá sám se sebou, v řeckém textu oslovuje dokonce sám svou duši! Svůj majetek nevnímá jako požehnání nebo dar, ale jako výdobytek vlastní snahy. V textu je nápadně zřejmé, že Boha obilný magnát zcela ignoruje a ve svém životě mu nedává prostor. Se vším si poradí sám, ve všem si vystačí. O to razantnější je Boží vstup do jeho sebespokojených úvah. Z Božího proslovu je navíc patrné, že boháč neopomíjel jen vztah k Hospodinu, ale také vztahy k lidem. Z hrabivosti a touhy nedělit se o nabytý majetek se natolik odcizil od lidí, že po něm nemá ani kdo dědit. Zde se z mého pohledu opět protíná podobenství se situací člověka z davu, který Ježíše prve oslovil. Nejde jen o jemnou shodu v tématu dědictví. Mistrův příběh má neznámého varovat, aby mu touha po majetku nebyla více než vztah s vlastním bratrem, jakkoliv Bible mlčí o tom, kdo byl či nebyl v právu.

Ježíš boháče apriori neodmítal, jak ukazuje zkušenost vyhlášeného zbohatlíka a celníka Zachea, jehož majetek Mistrovi nebyl překážkou v setkání a společném jídle. Stejně tak se nestránil majetných lidí, kteří jej a učedníky podporovali v činnosti. Ježíš však i podobenstvím o pošetilem boháči odmítá

sobectví a chamtivost. Odmítá vztahy pokroucené bohatstvím v součinnosti s těmito dvěma tolik lidskými zlozvyky.

V textu stojí za povšimnutí obě věty, které svým způsobem shrnují jeho dvě části:

„Mějte se na pozoru před každou chamtivostí, neboť i když člověk má nadbytek, není jeho život zajištěn tím, co má.“ Není tu výslovně řečeno, že nadbytek je něco, čeho bychom se měli pokud možno vyvarovat. Měli bychom se však vyhnout z nadbytku pramenícímu pocitu zajištěnosti. Jistotou mi v životě nemají být peníze nebo nemovitosti, ale vztah s Bohem, který nepodléhá cenám na burze ani zákonům trhu. Při vědomí toho, kdo mi můj život dal a kdo jej zachovává, můžu pokorně a s vděčností přijímat i hojnost a nadbytek.

„Tak je to s tím, kdo si hromadí poklady a není bohatý před Bohem.“ Říct, co je bohatství před Bohem a sepsat recept, jak ho dosíci, by vydalo na dalších několik podobných úvah. Ježíšova věta však postihuje, že smyslem bytí není hromadění majetku a schraňování pokladů, které často sklouznou k obyčejné hrabivosti. Život před Bohem má a (naštěstí!) může obsáhnout mnohem více než jen věčnou honbu za stále lepším životním standardem a tučnějším kontem.

MODLITBA

Pane a Bože, děkujeme ti, že v životě nemusíme spoléhat jen a jen sami na sebe. S díky přijímáme, co nám denně dáváš. Děkujeme, že peníze a majetek nejsou to jediné, co by náš život drželo ukotvený a nevykolejený. Prosíme tě, provázej nás svým svatým Duchem, abychom se nenechali slepě zlákat cinkáním mincí a nezapomínali na ty, kdo jsou potřebnější než my sami. Uč nás, prosíme, s tvými dary moudře nakládat. Amen.

Autorkou biblického zamyšlení je **Saša Hauserová**. Narodila se v Brně a byla pokřtěna o něco později Štěpánem Hájkem tamtéž. Studovala teologii v Praze a chvíli v Ženevě, vikariát absolvovala zpět v rodném Brně pod dohledem mentora Jaroslava Vítka. Má v oblibě netradiční sporty, slunné verandy či dvorky a maminčinu krupici s houbami.

JAK SE TO DĚLÁ

když je ve sboru vikář(ka)

Ví někdo, co se s člověkem děje, když je z něj kazatel(ka) v evangelické církvi?

Kvalifikovaná, soustavná, kritická reflexe kazatelské existence v našem prostředí chybí. Když s tím někdo začíná, musí si to vyzkoušet sám na sobě. Dobere-li se jaké odpovědi, může být jenom dílčí a předběžná. Leč i tehdy je

mnohem lepší než žádná a mnohem spolehlivější, než by dokázala v(y)nutit (například) církevní autorita.

Jsem tedy rád, že k takovému vyzkoušení máme v naší církvi nástroj. Říká se mu vikariát. Začínající kazatelé a kazatelky jsou povinni s tímto nástrojem rok zacházet.

Jsem tomu rád – leč stačí, abych se svěřil s dobrým pocitem, a už je tu strůjce všetečných a neuctivých otázek. Odjakživa zpochybňuje všechno, do čeho se pustím. Je to kritik a kazisvět **K**. Ptá se a já mu odpovídám jako **J** (kvůli přednosti v abecedě).

K: Proč je k tomu potřeba církev a sbor? Vždyť by se to ti začínající mohli všechno naučit ještě před začátkem své činnosti ve škole pro faráře.

J: Kazatel začne být kazatelem tehdy, když má posluchače. Podobné je to s katechezí, pastoračí, vedením sboru. Špatná škola pro faráře by mohla zkusit ve výuce církev nasimulovat. Dobrá škola umožní v magisterském studiu teologie objevovat způsoby, jimiž frekventant získává znalosti, které použije k rozvíjení dovedností v kazatelské službě, tj. na určitém místě v církvi ve spolupráci se skutečnými lidmi. Skutečnost je vždy mnohem bohatší než scénář, podle kterého bychom ji napodobili ke studijním účelům.

K: Může si vikář/ka vybrat, ve kterém sboru bude pracovat?

J: O vikářském pracovišti rozhoduje komise pro vikariát. Pokud vím, vždycky bere v potaz přání uchazeče/uchazečky, ale nikdy to není jediné kritérium. Kritérií je řada; ze vzpomínky na práci v komisi vím, že rozhodování je málokdy snadné a umístění vikářů a vikářek vyžaduje hodně úsilí a času.

K: Znamená to, že sbor, v němž vikář/ka bude, do toho nemá co mluvit?

J: Než komise rozhodne o něčem umístění, musí se dotázat kazatele, který má být tzv. „mentorem“ umístěvaného vikáře/vikářky, zda tuto činnost přijme. Je nemyslitelné, aby k tomu dotazovaný byl ochoten bez výslovného (tedy dobře uváženého) souhlasu staršovstva sboru. Sbor vikáře nepovolává – lze si ovšem představit, že by jej odmítl. Dokonce se to v naší církvi jednou stalo – po půlroce vikářovy činnosti sbor definitivně odmítl dál přijímat jeho vystupování a vedení církve muselo ukončit jeho pracovní poměr.

K: A má tedy z vikářské práce sbor někdy nějaký užitek?

J: Ve veliké většině případů má, a to mnohokrát a mnoha způsoby. Pokud chceš, zeptej se na to v Brně II, kde rok pracovala vikářka. Měl by ses zeptat dětí, konfirmandů, mládeže, účastníků dalších menších setkání, víkendových pobytů, a ovšem i těch, kdo vikářku znají jako kazatelku v Blahoslavově domě a v kazatelských stanicích, a kdo ji znají z osobních setkání a rozhovorů. Měl bych pokračovat k odkazům na další příležitosti – ale ty mě stejně zas nenecháš domluvit.

K: A bylo něco z toho třeba i k užitku samotné sestře vikářce?

J: Nevím. Zeptej se jí.

K: Nevykrucuj se. Byl jsi přece její mentor. Naučila se od tebe něco?

J: Zkusím být upřímný. Možná ano, ale určitě jenom velmi málo. Jsem si jist, že jsem neměl za úkol svou vikářku učit, ale spolu s ní utvářet v jejím zaměstnání prostor k tomu, aby objevovala, co ve skutečnosti dávno umí, třídila to a uspořádávala své záměry. Kolik jsem jí pomohl toho prostoru nalézt a získat, na to myslím docela s úzkostí; času bylo málo a práce hodně. Ale mám radost, že zdaleka nejsem sám, kdo zjišťoval, že sestra vikářka to objeování zvládá bystře, pohotově, s vtipem a šarmem. A třeba to příležitostně o sobě zjistila i ona sama.

K: Tvrdíš, že ji nikdo nekritizoval?

J: Netvrdím. Lidé ji vyhledávali někdy také s výhradami, námitkami, požadavky na to, co by měla dělat jinak. Něco z toho mohlo mít dobré oprávnění, něco bylo dost jedovaté, jiné námitky byly zas hodně hloupé. Každý ze zúčastněných tedy přispěl podle vlastního obdarování, jak už tomu po našich sborech odedávna bývá.

Jaroslav Vítek

SLUŽBA BLÍŽNÍMU

Dětský domov na Ukrajině

Pohlédnutí za pár dní, které jsem prožila se svými přáteli na blízké i vzdálené Ukrajině v dětském domově Pirogov. Blízké proto, že to byla moje již druhá návštěva. Věděla jsem, které děti nám skočí do náruče, když se objevíme na prahu domova.

Vzdálené svojí dálkou, rozlehlostí a neutěšeností. Když jedete ty únavné kilometry obrovskou zemí, stále přemýšlíte, co s ní bude dál. Nekonečná pole, dříve plná obilí, jsou dnes z velké části zarostlá bodláčím. Najdou se tu ale lidé šťastní s málem. Se svými políčkem a kravkou.

Naše cesta opět vedla do dvou dětských domovů. Stará se o ně jen církev. Stát nepřispívá nic, naopak jen škodí. Místní úředníci, něco na způsob našich sociálních pracovníků, ze své moci nadřazeně rozhodují o osudu mnoha dětí, které šťastně a láskyplně již desítky let žijí v malých křesťanských domovech. Problém tkví v úplatcích, do kterých se ředitel Sergej nechce dát vtáhnout a pevně věří, že lidé mohou být závislí na Bohu a ne na lidech. Jeho vyprávění o tom, jak na Ukrajině bojuje s úřady, připomínalo naše komunistické období. Ta lítost a nepochopitelnost nás vlastně provázela po celou dobu našeho pobytu. Nejdříve jsme navštívili dětský domov ve vesničce, která se krásně jmenuje Krásné. Zde přebývá jedenáct dětí ve věku od deseti do šestnácti let. Po naší vyčerpávající dvacetihodinové cestě nás přivítali a pohostili. Něco tklivého se ale nad námi stále rozprostíralo. Chlapce jsme nejdříve vůbec neviděli. Pak nám to ale došlo. Kde jinde by o prázdninách mohli být než na polích a na žních. Děvčata nás smutně obklopila. Máma Důma nám vyprávěla, jak stát chce domov zavřít a oni vůbec nevědí, co s nimi bude. Kam děti půjdou? Absurdní. Od státu nic nechtějí, ve všem jsou soběstační, pouze potřebují souhlas k provozu. A to je ten kámen úrazu. Sergejova věta:

„Modlíme se, aby se stát začal starat o sirotky na ulicích a v kanálech ve všech městech a nás nechal žít,“ nám bude předlouho znít v uších.

Stejný problém je v domově o deset kilometrů dál, v Pirogovu. Zde jsme toto léto prožili krásné a hluboké chvíle. Nedají se úplně sdělit. V maličkém domečku bydlí osm dětí. Se čtyřmi mámami, které se po týdnu ve dvou střídají v péči. Tito maličci si ještě neuvědomují nejistotu dalšího života. Díky Bohu nevnímají starosti, které mámy i Sergej řeší. A tak prožívají spontánní radost. Děti máte pořád na sobě, vedle sebe a vlastně i v sobě, protože vstoupily do vašeho srdce. Bůh nám pomůže – to jsme slyšeli mnohokrát. Jejich neoblomná víra a hlavně i skutek přináší určité řešení, alespoň pro tento jeden dětský domov v Pirogovu. Hlavní duše, vychovatelka Mája se svým manželem Volodou, se rozhodli, že si nyní těchto osm maličkových dětí vezmou do pěstounské péče jako rodina. Oba manželé se ale proto musí přestěhovat natrvalo do domova. Opouští svůj nedaleký domeček a budou mít trvalou každodenní péči zde. Je to jediná možnost jak dosáhnout toho, aby státní úředníci přestali ničit dobré dílo. Ředitel Sergej má již jeden domov provozovaný touto formou - a daří se. Dostávají dokonce i malý státní příspěvek na dítě a pěstouny. Je to neskutečně obdivuhodné rozhodnutí těchto manželů pro záchranu dětí. Myslíme na ně v modlitbách, aby měli i víru i sílu zvládnout tuto novou skutečnost.

Naše cesta tentokrát měla jasný konkrétní cíl. Vybudovat a zaopatrřit suchou místnost, která poslouží jako sklad potravin, a pak jich i nakoupit velkou zásobu, především těch trvanlivých. Ceny potravin šly na Ukrajině hodně nahoru. I když domov má svoji krávu i pár prasátek, přesto se potýkají s nedostatkem jídla. Mléko částečně prodávají, aby měli finanční přínos. Už jsme viděli na papíře varování od státního úředníka, že péče o děti je nedostatečná a že děti pijí málo mléka, protože velká část je prodávána. Zloba, proti které není obrany.

A tak jsme těch pár dní prožili naplno s dětmi i v pracovním zápřahu. Doma i v hospodářství. Na některé věci není v domově čas. Tak jsme zprovoznili a natřeli starý rezavý kolotoč, prolézačky. Jediný muž naší sedmičlenné výpravy Pavel, sám otec pěti dětí, přesně vycítil, co děti potřebují, a tak vyrobil novou prkénkovou houpačku. A tam jsme je do konce našeho pobytu stále viděli. Tři na jedné houpačce, rozevláté, rozesmáté a rozhoupané do nesmírných výšek. Až nás mrazilo, ale zároveň jsme jasně věděli, že zde Někdo nad nimi drží ochrannou ruku. Ať to tak zůstane.

Naše veliké zážitky nebyly zdaleka jen pracovní a tvůrčí. Byli jsme svědky zasnub dvou mladých lidí z domova. Když nemohou být při zasnubách přítomni rodiče, ředitel Sergej nahrazuje otce. V neděli jsme dostali pozvání na dvě důležité události. Svatba Žaňy - jedné z vychovatelek - a křest lidí, kteří uvěřili nově v Boha. Pro co se rozhodnout? Nakonec jsme byli svědky veliké události ve městě Vinnica. Zde se nechalo pokřtít 80 lidí v jezeře uprostřed krásného parku ve městě. Zde navazují na úvod tohoto článku: Co bude s Ukrajinou? Země nových začátků. V beznaději se rodí naděje směřující k Bohu. Tisíc lidí svátečně oblečených stálo na břehu jezera. Přišli ke křtu svých bratří a sester. V rukou květiny, ve tváři radost a vděk. Zde všichni

prožívají nový začátek a novou touhu do svých životů - sloužit Bohu a pomáhat bližním. Díky nim též se daří udržet dětské křesťanské domovy na Ukrajině.

Veliké poděkování všem vám, kteří jste zareagovali na můj první článek o Vánocích 2010 o Ukrajině a přispěli jste finančně i jinak pro tyto děti. Je to nesmírně cenné a pomohli jste. Hodně. Byla jsem opravdu mile překvapena, kolik převážně brněnských přátel se mi před touto cestou ozvalo a darovalo svůj příspěvek. Nakoupili jsme především trvanlivé potraviny, maso, pohanku, rýži, těstoviny a luštěniny ve velkém množství. Velmi drahé jsou na Ukrajině léky a zdravotnický materiál. Jen základní běžné léky, které my máme běžně doma, nás stály velkou část peněz. Ovšem vděčnost vychovatelek byla větší. Budou tentokrát opravdu vybaveni a připraveni na dlouhé podzimní a zimní období, kdy sluníčko přestává hřát. A vás všechny, kteří jste se mohli podílet na této akci, může hřát dobrý pocit a radost z toho, že pár dětí a milých lidí jsou vděční a šťastní z vaší pomoci.

Věra Osvaldová, vera.osvaldova@seznam.cz

HISTORIE

Alois Jirásek

*23.8.1851 Hronov +12.3.1930 Praha

Ke 160. výročí jeho narození

Začnu netradičně od konce. Jak hodnotil Aloise Jirásku jeho o 13 let mladší přítel, spisovatel Josef Svatopluk Machar?

"Čtete-li Jirásku, byli jste ve společnosti vzácného člověka čisté duše a dobrého srdce", píše ve své knize "Čtyřicet let s Aloisem Jiráskem".

A jak ho hodnotíme v současnosti my? Jsme v rozpacích. Kladných hlasů se ozývá málo, ale jsou.

V r. 2010 vyšla kniha rozhovorů Petra Pitharta a Martina T. Zikmunda "Ptám se, tedy jsem". Petr Pithart tam říká: „Táta byl pilný čtenář Jirásku a mne měl k tomu, abych to četl. Tak jsem přečetl mimo jiné Bratrstvo, Proti všem a Temno a líbilo se mi to. Později jsem na Jirásku povinně zanevřel, ale ještě o hodně později jsem se seznámil se studiemi profesora české literatury na Karlově univerzitě Alexandra Sticha. Před Listopadem jsem se s ním hodně stýkal, a vím, že měl odvahu a erudici dokázat, že Jirásek není zdaleka tak schematický, jak jej vykládal Nejedlý a jeho lidé. V tomto kontextu se

připomíná tuším Pekařova nabádavá věta: "Čtěte to Temno pozorně, tam je toho barokního světla!" Dnes vím, že Jiráskovy knihy nejsou vůbec špatné, a to ani literárně. Ostatně to díky Jiráskovi mám v sobě úctu k evangelíkům." Dále se v rozhovoru Petr Pithart vrací (str. 120): "My jsme pořád ještě zamrzlí v sugesci Nejedlý – Antinejedlý. Nespravedlivě vůči Jiráskovi. Samozřejmě že dnes se ty tlusté knihy už hůře čtou, ale to není jen problém autora, je to i problém netrpělivých čtenářů."

Po r. 1989 na odpor vůči komunismu a Nejedlému doplácel i Jirásek. Komunisti si z Jiráska vzali jen to, co se jim hodilo. Přitom už krátce po válce Jirásek varoval před bolševismem, komunismem a fašismem.

Jeho potomci vzpomínají: "Dnes už je jasné, proč nám nikdo na školách do r. 1989 nesměl ukázat pohlednici, která však v mnohých domácnostech byla uchovávána jako vzácná relikvie. Šlo o fotografii Kremu, pod níž je text s výzvou: "Moskva! Obraz kdysi mocné, teď ponížené, bělokamenné matičky, připomeň vám kruté násilí, jež zhubilo tolik mužů vědy, připomeň vám, že je třeba rychlé pomoci. Alois Jirásek".

V srpnu 1996 (!) byla dokonce zrušena Jiráskova stálá výstava v Letohrádku Hvězda a do té doby vystavené památky jsou teď někde v depozitářích v bednách. Vnuk Jiráskův to komentoval: "Víte, nejvíc asi tomu našemu předkovi tenkrát ublížil právě Nejedlý. A komunisti, kteří si ho přisvojili."

Avšak kolísání přízně a nepřízně v kritice jeho díla existovalo léta ještě za života spisovatele. Jednou nějaký kritik to vyjádřil trefně slovy: "kopací míč Jirásek".

Jeho práce, založené na pramenech a vedené až úzkostlivou snahou po pravdivosti, jsou beletristickým vyjádřením Palackého Dějin. Jirásek byl ovšem současně historik i umělec, pro jeho dílo tak platí Goethovo "Wahrheit und Dichtung" – pravda a básnění, poezie. Zdůrazňoval to i náš přední znalec doby krále Jiřího z Poděbrad, akademik Rudolf Urbánek, který při druhé státní zkoušce na univerzitě dával otázku i "z Jiráska".

Svémi sympatiemi k husitství a Jednotě bratrské narážel ovšem autor u klerikálů. Ale ani Herbenův Čas a Masarykova Naše doba, orgány realistické strany, nebyly mu nakloněny. Tím spíše se stal terčem útoku dekadentů Jiřího Karáska ze Lvovic a Arnošta Procházky, "zhnusených životem", v literárním časopise Moderní revue.

Čtyřicetiletý Jirásek o sobě kriticky napsal v dopise Macharovi (8.11.1891): "O vykonané své práci celkově dnes už žádných iluzí nemám. Posloužilo to trochu naší věci, to snad. Jaká budoucnost všeho, to vím, o tom se neklam. Leccos už je teď zabito, mrtvo. Nechal bych už té historie, ale zdá se mi, že lidu, čtoucímu našemu lidu, pořád ještě není zbytečnou."

Nedlouho potom, co časopis Světozor pochvalně referoval o Jiráskově literární práci za uplynulých 25 let, napsal Jirásek Macharovi: "Rád bych

nejednu knihu z těch, co jsem za těch 25 let napsal, ztopil a zchlátil. Mně to není možné, ale čas to udělá za mne a bude ještě přísnější, nežli já bych byl. Nemám iluzí o tom, co z díla mého zůstane. Ale nadarmo to přece nebylo, když došlo alespoň nějakého obratu." V jiném dopise Macharovi (1895) píše: "Jsem pro největší volnost v umění. Proto také rád uznávám, co mladší a mladí vykonali... Chtějí, aby české dílo bylo opravdu českým dílem, aby v něm byl náš člověk, náš život. Já nechtěl nikdy nic jiného a žádný ze "starých" myslím není proti tomu. Chtějí pravdu, jak píšete, něco poctivě. Ale v pravdě je spravedlnost. A té bych jim víc přál – aby se jednalo objektivněji, aby ten literární život nebyl tak trpký."

Ještě při Jiráskových padesátinách v r. 1901 byla jeho snaha probudit v čtenářích národní uvědomění a stmelit tak národ, podpořit "statečnost, věrnost a pospolitost" (to byl konec konců hlavní smysl jeho celé literární činnosti) oceňována rozporuplně nejen literárním mládím u nás, ale i řadou kritiků.

Obrat nastal před první světovou válkou, kdy národní uvědomění i obrana nabyly na závažnosti. Historik Rudolf Urbánek napsal: "A tento pramen živé víry, nové víry v sebe i odvahy k zápasu znovu otevřel svému národu Jirásek". Ukázal heroismus národní minulosti. "Mohl pak úchvatným způsobem předvésti ve svých rhapsodiích českou statečnost a vzkřísiti ji v nezapomenutelných typech. A se stejně mocným a umělecky zdatným zaujetím dovedl též znovu a znovu líčiti českou věrnost, věrnost sobě a svému národu, ve chvílích jasu, avšak ještě větší ve chvílích neštěstí. Přirozeným pak důsledkem jeho touhy, sebrati v životním osudovém zápasu všechny síly v jeden šik, byl i silný, silnější než u jiných vrstevníků, důraz na vzájemnou pospolitost se Slováky, že byli jsme a jsme dosud jedním národem... Mnozí netušili praktický dosah tohoto uměleckého evangelia a národní energie, této nad jiné působivé propagandy, která byla tím účinnější, že nikdy neopustila hranic pravého umění. Co bylo lidsky jen pokládáno za věc pochybného vkusu vrstev lidových, konzervativně se držících staré záliby v historické beletrii, opravdu bylo nejlepší školou národních ctností: zde byl vlastní národ připravován k netušeným zatím kritickým chvílím, kdy bude opět metán los o osudy národní a kdy bude vše záležeti na tom, dozrál-li obrozený národ, aby si ve velké bouři sám dovedl dobýti samostatnosti. Co tu znamenal vliv Jiráskových historií, jaké bylo v nich kouzlo, markantně dosvědčují nanejvýš charakteristická fakta, slyšíme-li, jakou cenu pro naše vojáky za války světové na té i oné straně měly rozedrané očtené knížky Jiráskovy, uchovávané jako poklad: byl v nich drahý hlas domova, ale byl v nich i hlas velké minulosti a vyplývající z ní výzva, co dělat, jaké místo zaujmout. Než stejně i doma, kde bylo třeba za novou lepší budoucnost zápasiti jinak, ukázala se kouzelná sugesce starého národního poselstva Jiráskova."

Věra Doleželová

Sbor ČCE ve Vizovicích

Vizovický sbor je svým působením relativně mladý, neboť byl založen až v roce 1948. Tehdy mu sousední sbory „zapůjčily“ některé své obce, aby mohl vůbec po únorovém puči vzniknout a být státem uznán. Od roku 1898 zde však již bývala kazatelská stanice sboru v Jasenné. V roce 1921 byl zakoupen nový dům s pozemky a v něm roku 1923 zřízena modlitebna, kde se jednou měsíčně konaly služby Boží. Tento sborový dům byl v letech 1949-1950 opraven a zbudován v něm byt pro kazatele. V listopadu roku 1950 zde začal bydlet a působit až do roku 1973 bratr farář Václav Matoulek.

Dalším kazatelem, který nadále náš sbor pravidelně navštěvuje, se stal bratr farář Pavel Otter. Ten zde působil v době „vrcholné“ normalizace mezi lety 1974 až 1984. Potom se zde v příštích dvaceti letech vystřídali další čtyři kazatelé: seniorátní vikář Martin Prudký (1985-1988), diakon MUDr. Vojtěch Zikmund (1989-1993), farář Bohuslav Vik (1994-1998) a poté farář Miloš Vavrečka (1999-2006). My jsme se nastěhovali v létě 2008.

Vizovický sbor není svojí mentalitou typickým představitelem místních sborů, což je nejspíše dáno i samotnou historií města, a tedy i složením jeho obyvatel. Máme nyní asi 540 matričních členů, ale průměrná účast na bohoslužbách činí 31 návštěvníků. Služby Boží se konají každou neděli a ve svátek vždy v 8:45. Máme výborného varhaníka (zároveň i bubeníka) a několik zdatných zpěváků, takže sborový zpěv nebývá problémem.

V týdnu se koná středeční biblická hodina. Zde jsme po dva roky četli prvních šestnáct kapitol evangelia podle Matouše a nyní probíráme od počátku knihu Zjevení. Účast se pohybuje mezi čtyřmi až osmi pravidelnými návštěvníky. První pondělí v měsíci se schází večer staršovstvo (9+3) a od 17 hodin je každý týden pravidelná modlitební chvíle. Třicátníci (a výše) se setkávají nepravidelně jednou za čtyři až šest týdnů, většinou v úterý večer. Školní děti mají svoji biblickou hodinu ve čtvrtek odpoledne. Minulý rok na jaře bylo konfirmováno pět mladých přátel, kteří tvoří zárodek nové mládeže. Spolu se scházíme v sobotu odpoledne. Ve čtvrtek večer se zde rovněž schází ke zkouškám maličký pěvecký sbor, který několikrát v roce obohatí naše nedělní či sváteční shromáždění.

Jelikož přímo sousedíme s římskokatolickou farností, zcela přirozeně se nám nabízí možnost vzájemné spolupráce. Vztahy jsou myslím nadstandardní a vždy o adventu a v postrním období se scházíme ke společnému biblickému čtení a modlitbám. V lednu potom bývají ekumenické bohoslužby. Minulý rok jsme ve vzájemné spolupráci založili místní skupinu České křesťanské akademie. Zve me k nám zajímavé hosty a pořádáme přednášky na nej různější aktuální témata.

Městečko samo má necelých pět tisíc obyvatel. Je zde nemocnice Milosrdných bratří a zámek, kde se každoročně pořádá kulturní léto Aloise Háby (místní rodák, skladatel čtvrttónové hudby, jímž se chlubíme, ale jehož hudbu raději neposloucháme). Celoevropského věhlasu jsme však dosáhli až pořádáním metalového festivalu Masters of Rock, kdy k nám v červenci zavítá dvacet až třicet tisíc návštěvníků. Všichni jsou v černém a všechno nám zde snědí a vypijí. Ale metal je zkrátka valašská vášeň, tak co bychom proň neobětovali...

Jiří Malý

ZILI MEZI NAMI

Můj otec Alois Wagner

Oba moji rodiče byli konvertité. Patřili ke generaci (tatínek byl ročník 1896, maminka 1900), která se během 1. světové války začala rozcházet s katolickou církví. Necítili se v ní dobře, jak pro její vlažnou formální náboženskost, tak pro její spojení s rakouským státem. Pro mého otce ovšem rozchod s katolickou církví nebyl rozchodem s náboženstvím vůbec, ale právě naopak počátkem intenzivního hledání nové náboženské orientace, procesu, který se pro oba mé rodiče uzavřel na konci dvacátých let vstupem do Českobratrské církve evangelické. Domýšlím se, že určitou roli v tomto procesu hledání hrály i tehdejší otcovy kolegyně z obchodní školy, její ředitelka, profesorka Zvěřinová, a moje pozdější kmotra Emerencie Janalíková. Rozhodující byla ale pro mé rodiče účast na konferenci Akademické YMCY v Dolném Kubíně v létě 1928, která se stala v jejich životě událostí, na niž se u nás doma ještě dlouhá léta vzpomínalo. Myslím, že oba moje rodiče tu především strhla lehce anglosaská atmosféra humoru a vážnosti, která tu vládla. Náboženské otázky se diskutovaly vážně a se zanícením, ale to nebylo v žádném rozporu se zájmem o sport a legraci. Zážitkem bylo tehdy pro moje rodiče i setkání s Josefem Luklem Hromádkou,

Alfrédem Fuchsem, Josefem Součkem a Jaroslavem Šimsou. Masaryk, Rádl a Hromádka se nejspíše tehdy stali stálicemi na duchovním nebi mého otce.

V Akademické YMCE našel můj otec potvrzení i svého zájmu o otázky sociální spravedlnosti a rovnosti, k němuž jej přivedly zážitky první světové války. Jestliže jsou si před Bohem všichni lidé rovni a každý jednotlivý člověk je obrazem božím, pak je povinností křesťana přispívat svými silami k tomu, aby sociální nerovnosti a nespravedlnost byly odstraněny, pokud je to v sekulárním kontextu možné, tak nějak by se dalo formulovat jeho životní krédo. V každodenních souvislostech se projevovalo zájmem a pochopením pro druhé, tolerancí a laskavou mírností, pro mne, přiznám se, někdy až přílišnou, která z mého otce udělala oblíbeného a milovaného učitele, jak na Obchodní akademii, kde léta působil, tak později na Vysokém učení technickém.

Otcovo živé náboženské vědomí podstatně formovalo denní řád naší rodiny. Pravidelná návštěva bohoslužeb, modlitba před jídlem, v neděli a večer často také četba Bible byly samozřejmostí, kterou přijímali i matčini rodiče, kteří s námi žili. Když jsme byly, moje sestra a já, starší, probíral s námi tatínek pravidelně a systematicky některé biblické knihy. Volil je tak, aby odpovídaly našemu věku a mohly být pro nás zajímavé i jako příběhy. Přestože jsme byli v celé širší rodině jediní evangelíci; nevzpomínám si, že by to bylo v rodinném styku dělalo nějaké potíže. Modlitba a četba Bible vytvářela to, co bych nazvala obecnstvím rodinného stolu, u kterého se ale také povídalo, žertovalo, a u kterého se, zvláště později, odehrávaly i názorové diskuse a střety. Zvláštností naší rodiny bylo i pití čaje s mlékem, zvyk a vzpomínka na anglické pobyty českých studentů teologie, který moji rodiče převzali. Když si dnes na atmosféru v naší rodině vzpomínám, mám pocit, že jsem tak trochu vyrůstala na faře. Jen na jednu otázku mi o mnoho let později otec nedovedl dát odpověď: jestli my lidé Pánu Bohu někdy také děláme radost. Bylo to mimo teologické uvažování jeho generace.

Pokud moje paměť stačí, patřila k životu mých rodičů veřejná práce, pro maminku práce v Sokole, pro tatínka aktivní činnost v Sokole, ale především ve sboru. Léta byl členem staršovstva a také kurátorem. (Nejprve v letech 1947 -1951 ještě nerozděleného sboru a pak prvním kurátorem sboru Brno II v letech 1951 - 1957). Do našich rozhovorů u rodinného stolu tak často doléhaly útržky informací o sborových radostech a starostech. Z té doby si vzpomínám i na některá jména, jako třeba bratra Havlíka nebo sestry Hodné. Z jednoho z takových útržků a poznámek vyvozují, že se bezprostředně po válce staršovstvo kriticky zabývalo akcí vyhnání německého obyvatelstva z města, tak zvaného brněnského pochodu smrti. Předseda porevolučního Národního výboru Šulc byl totiž, jestli se nemýlím, členem staršovstva. Někdy za války se tatínek stal předsedou spolku starajícího se o evangelické sociální ústavy v Myslibořicích a po válce v Sobotíně až do jejich převedení do státní nebo obecní správy, myslím na konci padesátých let.

Otcovo přesvědčení, že křesťan nesmí stát stranou v úsilí o nastolení sociální spravedlnosti, se v řadě bodů stýkalo s idejemi socialismu, jak byly formulovány jeho klasiky. Není proto divu, že se po únoru 1948 přiklonil ke

stanovisku Hromádkovu a jeho strategii, kladným postojem k novému společenskému řádu a podílením se na něm v mezích daných vírou se pokoušet jej zevnitř humanizovat, uchovávat povědomí hodnot a tradic křesťanské kultury a vytvářet v něm bytí i malé prostory svobody. V podstatě tu šlo o stejnou strategii "proměny přiblížením se" (Wandel durch Annäherung), kterou na úrovni státní politiky později Německá spolková republika praktikovala vůči NDR. Odchováni ideály humanitními si lidé jako můj otec - a nebylo jich málo - nedovedli představit míru brutality stalinského režimu a je otázka, do jaké míry si ji dokázali připustit. Jisté je, že tento "kladný" postoj umožnil církvi uchovat v rámci daných omezení určité prostory svobodné komunikace, kterých jsme my jako dorůstající generace, jak ve sdružení, tak na lesních brigádách v Alojsově u Branné a nebo na biblických kurzech na Sázavě a později na Blažkově vděčně užívali a které nás do nemalé míry mravně formovaly. Do jaké míry ovšem tento postoj mohl být v širších společenských souvislostech úspěšný a režim ovlivnitelný, zůstává otevřenou otázkou, na kterou budou budou křesťané v bývalých socialistických zemích ještě dlouho hledat odpověď. Stěží bude jednoznačná.

Vpádem jednotek Varšavského paktu 21. srpna 1968 se ovšem pro mého otce, stejně jako pro statisíce jiných, mezi nimi i Hromádku a církev samotnou, možnost důvěry v tuto změnu zevnitř definitivně uzavřela.

Vírou mého otce ovšem konec nadějí Pražského jara otřást nemohl, protože ta se samozřejmě napájela z jiných zdrojů, stále si vědoma toho, že světu, v němž žijeme, je vlastní permanentní stav krize, dané prvotním hříchem a řešitelné ne řádem a zákonem, ale jen a jen boží milostí. V této hluboké víře a beze strachu můj otec 17. října 1978 i odešel. Jedna z jeho posledních vět, „Sami nebudeme“, je toho pro mne důkazem, ale i závazkem.

Alena Wagnerová

CESTOVÁNÍ

Toulky po Balkánu I – Makedonie

Rozhodli jsme se podívat do dříve velmi málo přístupné země, Albánie. Se zájezdem CK Kudrna jsme do země vjeli z východu. Cestou jsme se zastavili na několika zajímavých místech Makedonie, která se nedávno odtrhla od zbytkové Jugoslávie. Během staletí byla střídavě pod řeckou, římskou, byzantskou, bulharskou, benátskou, albánskou, srbskou a tureckou nadvládou.

Po nočním přejezdu Maďarska a Srbska jsme vjeli do Makedonie. Naše první zastávka byla v půlmilionovém hlavním městě Skopje. Město ze 14. století leží v širokém údolí řeky Vardar na křižovatce středověkých obchodních cest. Po starobylém kamenném mostu, který je symbolem města, vcházíme do zachovalého starého města, které má turecký charakter, velkou tržnici – bazar, staré paláce, kláštery, několik historických kostelů a mešit.

Nábřeží vévodí jezdecký pomník albánského hrdiny Skanderbega. Na pravém břehu řeky je moderní část města evropského charakteru. Hodiny na budově starého železničního nádraží ukazují stále půl šesté. Zastavily se v roce 1963 při zemětřesení, které těžce poškodilo zejména nové čtvrti města. Za pomoci mnoha států včetně Československa bylo město obnoveno. Město je také rodištěm nositelky Nobelovy ceny míru Matky Terezy.

Odpoledne jsme se zastavili v nedalekém univerzitním městě Tetovo ležícím na úpatí hor. Je to místo osídlené od pravěku, jeho nejvýznamnější památkou je Malovaná mešita postavená Turky roku 1495. Před krásně malovanou dřevěnou stavbou je silný pramen, interiér je bohatě zdobený malbami a koberci.

Z rovin jsme vjeli do hor, kde jsme se utábořili na břehu jezera Mavrovo, které vytvořila nedávno vybudovaná přehrada. Z vod trčí stěny starého kostela, na břehu stojí nový výstavný chrám. Lyžařské vleky a sjezdovky svědčí o tom, že oblast je oblíbeným lyžařským střediskem. I když jsme v Národním přírodním parku, louka na břehu jezera je poseta odpady od výletníků. Náš průvodce nás však přesvědčuje, že na to si musíme zvyknout, nebo na Balkán raději nejezdit.

Ráno v úzkém údolí od silnice stoupáme ke Bigorskému klášteru Svatého Jana Křtitele. Malebný opevněný komplex ve svahu se silným pramenem vody (svatou vodu si můžete odnést v malé, zde prodávané plastové lahvičce) je turistickou atrakcí zejména kvůli velmi ceněnému vyřezávanému ikonostasu. Stojíme nad klášterem: v dálce nad lesy vyčuhuje nejvyšší hora Makedonie i Albánie Velký Korab (2764 m) a z vesničky s minaretem na protější straně údolí se k nám nese hlas muezzina.

Projeli jsme kolem velké přehrady, do které vtékají Černý a Bílý Drin a z níž vytéká hlavní albánská řeka Drin. Dále na jih jsme z hlavní silnice odbočili k albánské hranici do Vevčani. Dva a půl tisícové malebné městečko pod horami se silnými prameny se prohlásilo za Nezávislou republiku Vevčani, v informacích si můžeme za makedonské denáry zakoupit symboly státu Vevčani, cestovní pas i 1, 5, 10 ličnickové bankovky místní měny.

Řeka Černý Drin v městečku Struga vytéká z Ochridského jezera, které Makedonci nazývají makedonským mořem. Toto 30 km dlouhé jezero (třetina patří Albánii) s průzračně čistou vodou, obklopené ze všech stran horami, leží ve výšce 695 m nad mořem a je výjimečné po mnoha stránkách: je druhé největší na Balkáně, hluboké až 285 m a pro své stáří 3-4 miliónů let je domovem řady druhů ryb, které jinde nenajdete. Jeho zvláštností je i to, že není vidět žádný jeho přítok. Voda ze sousedního, výše položeného

Prespanského jezera za horským hřebenem totiž teče dosud neprobádaným systémem podzemních kanálů a vyvěrá na dně u jižního okraje jezera.

Čtyřicetitisícové starobylé město Ochrid (dnes Ohrid) leží na severovýchodním okraji stejnojmenného jezera a přitahuje více návštěvníků než hlavní město Skopje. Město, zmíněné poprvé ve 4. století př. n. l. v řeckých dokumentech jako Lychnidus, se pyšní řadou antických památek, antické divadlo se využívá dodnes. Během byzantského období se Ochrid stal kulturním a ekonomickým centrem oblasti. V té době se město proslavilo svými kostely, bylo jich 365. V 9. a 10. století se stalo útočištěm žáků našich věrozvěstů sv. Konstantina a sv. Metoděje vyhnaných z Velkomoravské říše – připomíná je pomník v centru města. Jeden z nich, sv. Kliment, zde založil klášter a literární školu považovanou za první slovanskou univerzitu. Díky ní se Ochrid stal centrem slovanské kultury a vzdělanosti, která se odsud šířila po východní Evropě. Po období bulharské, řecké, srbské a albánské nadvlády se město koncem 14. století dostalo do tureckého područí, ve kterém zůstalo až do konce první světové války.

Nad starým městem, svažujícím se úzkými uličkami k jezeru, se tyčí Samuelova pevnost z 10. století. Kromě antických památek lze ve městě navštívit kostely z byzantské éry, nejznámější je malý kostelík sv. Jovan – Kaneo na útesu nad jezerem. Pohled odsud na jezero obklopené horami má své zvláštní kouzlo.

K večeru se přesouváme do Naumu na jižní konec jezera. Na skále nad jezerem se zde tyčí další významný klášter založený sv. Naumem Ohridským v roce 905. Po zahradě i nádvoří promenují pávi, občas projde mnich v černé sutaně s dlouhým plnovousem. Atrakcí Naumu je i projížďka na loďce po soustavě kanálů a jezírek, na jejichž dně jsou vidět nejen ryby ale i četné vývěry vod Prespanského jezera, skutečně, voda je zde citelně chladnější.

Tím se loučíme s Makedonií a vjíždíme do Albánie.

Jan Franců

Vltava 2011

„... A pak objevil další svět, když přišel k řece. Řeka byla hluboká a modrá a krásná, protože jediná z neživých tvorů byla živá. Měnila barvu. Byla malá a velká a hodná... Vltava byla tehdy rozvodněná a on si řekl, že za velké vody pojede z Budějovic do Prahy. V loďnici mu loď zamkli, aby nemohl jet. Přinesl si z SNB potvrzení, že na řeku může, a tak mu loď museli vydat. Ve vesnicích byla pohotovost a na řece byly veliký vlny. Ale jeho divoká voda táhla, chtěl být kdysi pilotem, pak námořníkem a vojákem. Ani jedno se mu nespnilo, a tak byl vlastně jen kanoistou. Tady měl možnost poprat se s přírodou, překonat ji a stát se odvážným. A tak dal kánoi na vodu a vplul na řeku. Řítil se řekou, propadal se do propustí, jel tak rychle, jako snad žádný kanoista nikdy nejel, snad jenom legendární Indiáni na divokých řekách, kteří tu vratkou loď vymysleli.

Před hospodou U lavičky ho to hodilo do peřejí. Už z dálky viděl, že je zle. Ty peřeje měly vlny jako domy, které se bortí. Vlítl do toho a uviděl před sebou kopce vody. Pod ním byla potopa a nebyla to modrá voda, ale černá voda jako peklo. A poznal poprvé naplno, že řeka je také zlá a zrádná, jako jsou lidi, a že není jen dobrá. A tehdy ho poprvé napadlo, že ho chce zabít, a třásl se strachy. Začal se s tou vodou prát jako s nepřítelem, postavil loď na bok a skákal po vlnách. Voda mu chtěla vzít pádlo, a on jí je vyrval. Když vyplul z peřejí, byl vyřízený. Podařilo se mu dostat se do louky a padl do trávy. Pak si sedl na obrácenou kánoi a díval se zpátky na peřeje. Vtom si uvědomil, že se na něho někdo dívá. Otočil hlavou a uviděl starého hajného. Měl bílé vlasy a vousy a vypadal jako bůh. Alfréd si uvědomil, že ten hajný se na něho díval celou dobu, protože byl bílý ve tváři. Hajný vytáhl tabatěrku, podal mu cigaretu, zapálil mu ji. Alfréd do té doby nikdy nekouřil, ale teď si cigaretu vzal, žmoulal ji mokřýma rukama a nepřítomně hleděl před sebe. Hajný zmizel jako pára, neřekli si ani slovo, snad se ten hajný lekl -uviděl v Alfrédových očích smrt...“.

Ota Pavel: Alfréd Jindra

Husovická rodinná voda

Jako každý rok, i letos se konala letní rodinná voda. Tentokrát jsme sjížděli řeku Vltavu. Dohromady nás bylo sedmnáct vodáků a tomu nejmenšímu bylo pouhých jeden a půl roku.

Počasí nám vyšlo báječné. Bylo krásně teplo a slunečno, s výjimkou jednoho deštivého dne, který jsme využili ke zhlédnutí krás Českého Krumlova.

Řeka byla nádherná, průzračná,

okolí řeky s hrady a kostely vybízelo k procházkám a romantickým představám. Naším mladším vodákům ale ubíhaly myšlenky dozajista jiným směrem. Vyhlíželi s očekáváním za každou zatačkou jez, záruku malého či většího dobrodružství. Některým se dokonce podařilo nechtěně se vykoupat (nebo možná chtěně?).

Co se týče stravování, měli jsme se opravdu dobře, maminky byly hotové kouzelnice, jídlo z kotlíků chutnalo báječně a i namazané chleby potom mizely jakoby kouzlem...

Občas nás sice otravovaly vosy, štípнул komár a spaní nebylo na pět hvězdiček, ale myslím, že můžu říct za všechny, že v záplavě ostatních zážitků a zajímavých událostí se nikdo nějakými strastmi dlouho nesužoval. Strávili jsme hezkých šest dní v přátelském a rodinném prostředí a užili si prázdniny, jak se patří!

text: Eliška Procházková, foto Jiří Sedlák

ZE SBORU BRNO - ŽIDENICE

Židenický sbor na Blažkově

Pohoda vládla po celý týden na sborové rodinné dovolené na Blažkově. Bylo nás kolem padesáti, od malých dětí přes třicátníky až po prarodiče. Když vyjedete se židenickým sborem na dovolenou, tak můžete prožít jedinečný pocit sounáležitosti, legraci, sdílení se ve víře, a to vše v prostředí, kde se dobře dýchá, chodí se po měkoučkých pěšinách a v černočerné noci se člověk příjemně bojí lesních zvuků.

Jak jsme se celý týden zabavili? Každý den jsme měli po snídani a po večeři pobožnost pro děti. Probírali jsme příběhy o vzniku církve, společně jsme také zpívali a modlili se. Dopoledne děti soutěžily, hrály různé hry, malovaly si a tvořily z hlíny. Dospělí pracovali o dřevě nebo pomáhali v kuchyni. Zbylý čas do oběda pak trávili v lesní kavárně, kde si četli, klábosili, háčkovali, pletli, luštili křížovky, hráli deskové hry nebo v jídelně pracovali u svého notebooku.

Kuchyň letos ovládli mladí manželé a občas nás překvapili netradičním jídlem. Ochutnali jsme holandskou kuchyni, zajímavé pomazánky, pekařské výrobky, z nichž nezapomenutelné byly tzv. jirásci a sladké rohlíčky.

Odpoledne jsme trávili buď individuálně, a to výlety na kole, houbařením, čtením knihy, odpočíváním nebo společným koupáním či hromadným výletem do nedaleké restaurace.

Dospělí se večer scházeli v jídelně k zajímavým programům. Nedělní večer jsme věnovali rekapitulaci ranních bohoslužeb. Jeden mladý bratr si pro ostatní připravil opakovací kvíz z nedělních bohoslužeb. Dostávali jsme otázky, jako např. z jaké knihy bylo první biblické čtení, číslo a název poslední písně, kolik oken je v kostele na Blažkově a kolik peněz se vybralo při chrámové sbírce. Pondělní večer jsme se rozdělili do několika skupin a navzájem si pantomimicky předváděli a poté hádali biblické verše. Jeden

večer jsme věnovali postavě církevního otce Klementa Alexandrijského. Jiný večer se nesl v uměleckém duchu. Jedna sestra nám přiblížila radost a tíhu z překládání knih a jiná sestra, operní pěvkyně, nám zazpívala. Ve čtvrtek jsme se věnovali tématu vznikající knihovny u nás ve sboru. Páteční večer jsme zakončili táborákem a společným rozhovorem při dobrém víně. V sobotu jsme se rozjížděli. Všichni jsme se už těšili domů a zároveň nám bylo líto, že se už večer nesejdeme ke společnému jídlu, ke společné pobožnosti, ke společné pohodě. To až zase za rok.

Romana Špačková

BUDE

Říjnové hudební nešpory

Budou v neděli 2. října 2011 v 19.30 hodin v Červeném kostele Účinkuje: Transitus Irregularis z Prahy: Nina Marinová - housle a zpěv, Miroslav Nosek - kytara a zpěv, Filip Dvořák - cembalo, Jan Keller - violoncello. Na programu jsou skladby barokní a jazzové. Biblické zamyšlení: Mgr. Jiří Gruber. Dobrovolné vstupné bude věnováno středisku Diakonie ČCE Myslibořice.

Projekt se koná za finanční podpory Jihomoravského kraje a statutárního města Brna. Pořádají a zvou sbory ČCE Brno I a Brno - Husovice. Partnerem akce je OSA.

SVATÝ V BLAHO SLAVÁKU

Geniální kazatel, zastánce dětí a zvířat, zajatec tureckého sultána, nezdárný syn, kejklíř, statečný a věrný Boží člověk František z Assisi - asi si na to zajděte...

V neděli 16. října v Blahoslavově domě čte z Daria Fo Vladimír Hauser.

Kavárnička v říjnu

- 5.10. Výročí tolerančního patentu - sestra Věra Doleželová.
- 12.10. Byli jsme ve Skotsku - sestra Marie Melicharová
- 19.10. Konzervatoř
- 26.10. Vyprávění bratra faráře Jana Pokorného

Ekumenické bohoslužby

V neděli 16. října v 10 hodin se v Červeném kostele konají tradiční ekumenické bohoslužby s vysluhováním svaté večeře Páně, které společně připravuje šest církví. Naším letošním hostem a kazatelem bude patriarcha CČSH Tomáš Butta a liturgie bude podle zvyklostí metodistické církve.

Brno I

3.9.	Jaroslava.Velebová	82 let
4.9.	Dobromila Kopřivová	89 let
6.9.	Drahomíra Matulová	80 let
14.9.	Lýdie Zukalová	50 let
15.9.	Adam Hladký	87 let
17.9.	Eva Matoušová	40 let
18.9.	Josef Švanda	87 let
18.9.	Miroslav Turek	60 let
18.9.	Ludmila Vacková	89 let
18.9.	Pavel Janeček	30 let
19.9.	Pavla Věštínská	20 let
21.9.	Václav Matoulek	60 let
21.9.	Věra Sotolářová	81 let
22.9.	Barbora Maláčová	10 let
25.9.	Jan Sláma	70 let
27.9.	Martina Kadlíčková	30 let
2.10.	Alžběta Vlašicová	89 let
4.10.	Božena Vondrová	88 let
6.10.	Jaroslav Sochorec	78 let
10.10.	Julie Šteflová	87 let
10.10.	Tomáš.Zímek	30 let
11.10.	Jan Hudeček	10 let
12.10.	Jaroslava Stratilová	81 let
13.10.	Martin Haluza	20 let
19.10.	Lucie Králová	10 let
20.10.	Vlastimil Obr	60 let
20.10.	Jiřina Setínská	89 let
26.10.	Vladimír Celer	79 let
26.10.	Karel Čápek	79 let
28.10.	Jan Vybíral	30 let
29.10.	Marcel Pecl	40 let
29.10.	Alena Skalníková	78 let
31.10.	Libuše Soběslavská	86 let

pokřtěni byli:

24.7.	Sabina Tajstra, nar. 2011
31.7.	Eliška Hladinová, nar. 2011
7.8.	Petr Novák, nar. 2011
21.8.	Julie Svobodová, nar. 2006
21.8.	Matouš Svoboda, nar. 2007
21.8.	Alžběta Svobodová, nar. 2011

Brno II

3.9.	Vlasta Brodská	86 let
3.9.	Jarmila Mauerová	86 let
5.9.	Bedřich Gottvald	91 let
5.9.	Ludmila Hančíková	88 let
6.9.	Eva Kovářová	50 let
8.9.	Miroslav Makovský	76 let
9.9.	Milena Kynčlová	60 let
10.9.	Kamil Boháč	83 let
10.9.	Lenka Hrušková	50 let
10.9.	Simona Jandourková	40 let
11.9.	Vlasta Zavřelová	90 let
16.9.	Alena Navrátilová	70 let
18.9.	Milada Červinková	70 let
18.9.	Marta Průdková	10 let
19.9.	David Langer	20 let
20.9.	Marie Klusáková	86 let
22.9.	Marie Šomková	84 let
22.9.	Věra Hrazdírová	82 let
23.9.	Marta Pánková	88 let
23.9.	Eva Prudká	81 let
24.9.	Gizela Studnicová	83 let
24.9.	Jan Rohan	30 let
2.10.	Jan Šimsa	82 let
5.10.	Dagmar Vlčková	84 let
5.10.	Milena Šimsová	79 let
7.10.	Miluše Nováková	81 let
7.10.	Milan Řádek	80 let
10.10.	Ondřej Potoček	10 let
12.10.	Zdenka Králová	81 let
13.10.	Blanka Sedláčková	75 let
14.10.	Marie Trlicová	95 let
14.10.	Jana Burešová	70 let
15.10.	Valerie Kaštánková	97 let
15.10.	Vlasta Studeníková	76 let
16.10.	Helena Vašíčková	84 let
16.10.	Albína Skutková	80 let
16.10.	Jarmila Jílková	76 let
17.10.	Drahuše Musiolová	91 let
17.10.	Květoslava Průchová	84 let
17.10.	Zdeňka Pustinová	79 let
19.10.	Věra Bartušková	84 let

Brno I

oddáni byli:

- 10.7. Jana Hrabcová
a Johanes Mielke
13.8. Lenka Gregorová
a Marek Galda
20.8. Veronika Látalová
a Ruslan Fedak
27.8. Alžběta Žižlavská
a Jiří Komárek

rozloučili jsme se:

- 23.8. Ivo Výška, nar. 1953

Brno II

- 19.10. Emil Loubal 79 let
20.10. Pavla Koutná 82 let
21.10. Milada Veselá 87 let
23.10. Vlasta Pindejová 85 let
23.10. Oldřiška Peňázová 78 let
24.10. Silva Hájková 77 let
25.10. Miroslav Hakl 50 let

pokřtěni byli

- 24.7. Ondřej Máca, nar. 2010
21.8. Vítek Nečas, nar. 2011

oddáni byli:

- 20.8. Jean Yhee
a Barbora roz. Vtípilová
3.9. Michal Marek
a Marta roz. Popelářová

**Hospodin jest síla má a štít můj,
v němž jest složilo naději srdce mé a dána mi pomoc.
Žalm 28,6**

Co nenajdete ve statistice

Podle statistik se bohoslužeb ve většině sborů naší církve zúčastňuje jen část přihlášených členů. Ti ostatní mají různé důvody, proč mezi nás nechodí, a není to vždycky jen nezáměr. Mezi těmi, které na bohoslužbách nevidáme, jsou i naši milí bratři a sestry, kterým nedělní bohoslužby moc chybí, ale pro nemoc a různé potíže stáří přicházet nemohou. Mnozí z nich poslouchají bohoslužby z rádia, čtou si doma modlitby, otevírají si zpěvník, sledují naše Setkávání, ale chybí jim společenství a jsou vděční za návštěvy duchovních a sester z Křesťanské služby. Abyste věděli, že jsou v duchu stále s námi, vyřizujeme pozdrav nejprve od sestry **Věry Novosadové** ze Střelic. Děkuje za návštěvy bratra faráře Grubera a sborové sestry Marušky. Kdysi dostala od bratra faráře Pokorného sbírku modliteb, ráda si je čte, znamenají pro ni velkou posilu. Vybrala pro nás jednu z nich:

Bože, náš Otče, děkuji ti za tento přidaný den. Dovol mi, prosím, prožívat každou jeho hodinu, minutu, vteřinu ve Tvé láskyplné přítomnosti. Dej, ať nepochybuji, že mne Tvá ruka dokáže zachytit v pádu nebo zastavit při neuváženém kroku. Dej, ať nezapomenu, že Tvé ucho zachytí mé volání i tam,

kde mě nikdo z lidí neslyší. Vyslyš, prosím, moji modlitbu pro své milosrdenství dané v Pánu Ježíši. Amen.

Druhý pozdrav je od sestry **Dragy Valníčkové** z Brna. Velmi špatně se jí chodí, takže už nemůže ani do kostela, ani do kavárničky, na kterou často s vděčností vzpomíná. Chodívala tam se svojí maminkou, později pak sama. Také je vděčná za návštěvy pana faráře Pokorného a sester z KS. Doma se stále věnuje vyšívání obrázků, má jich celou sbírku, kterou hodlá někam věnovat. Ráda aranžuje květiny a také si pro potěšení píše kratičké básničky. Tady je jedna z nich: *Červená se červená na zahrádce růžička / dnes mě políbila moje milá matička. / Moje drahá matička / tváře jako jablíčka / ruce jako ze zlata. / Když ji mám, jsem bohatá.*

ZE STARŠOVSTVA

Brno I

První schůze po prázdninách jistě nebude krátká, protože se nakupila řada podnětů a úkolů během prázdnin. Připravuje se setkání s Basilejskými a návštěva Jindřichova Hradce. Budeme hodnotit prázdninový tábor na Blažkově a zkušební provoz přenosu bohoslužeb po internetu. Proběhla jednání s novými nájemníky na Opletalově a připravujeme prodloužení nájemních smluv u obou obchodů. Před Betlémským kostelem vyrůstá nový plot a jsou natřeny vchodové dveře. Budeme uvažovat o tom, zda se staneme fairtradovým sborem. Bude potřeba, aby se sešly finanční i stavební komise. Hledáme finanční zdroje na opravu varhan v Červeném kostele.

Jiří Gruber

Brno II

Pro zářijovou schůzi staršovstva (12.9.) se připravuje k projednání: Seznámení s výsledkem volby Mgr. Alexandry Hauserové za (2.) farářku sboru od 1. prosince letošního roku, záležitosti řízení po volbě. Rozhovor o podobě přímluvného obecnství v bohoslužebném uspořádání v našich shromážděních, zapojení účastníků služeb Božích do rozhodování o případných změnách této podoby. Rozhodnutí o dalším postupu v úpravách bytové části obytného domu na Lidické ul. v souvislosti s připravovanými změnami v kazatelském obsazení sboru. Upřesnění plánu bohoslužeb a sborových akcí s výhledem do ledna 2012. Kalendář akcí seniorátních, celocírkevních. Informace o připravované cestě k návštěvě přátel našeho sboru v holandském Apeldoornu. Informace k připravovanému setkání při bohoslužebném shromáždění u přátel našeho sboru ve Vídni. Informace a podněty Křesťanské služby.

Jaroslav Vítek

TÝDEN VE SBORU

Brno I

Po – Pá 9-12, St 15-17

Pondělí

18:30 – staršovstvo 10.10.

Úterý

15:00 – DD Věstonická

16:00 – biblická hodina pro děti

17:00 – dětský klub Ovečky

19:00 – příprava nedělní školy

Středa

13:00 – Diakonie

15:00 – kavárnička

16:00 – konfirmandi

19:00 – mládež

18:00 – kurzy Alfa od 5.10.

Čtvrtek

10:00 – klub otevřených dveří

17:00 – biblická hodina pro dospělé

Pátek

18:30 – zkouška pěveckého sboru

Neděle

10:00 – nedělní škola pro děti

11:00 – setkání na faře

Brno II

Po – Pá 8.30-11.30

Pondělí

18:30 – staršovstvo 10.10.

Úterý

19:30 – setkání střední generace

Středa

13:00 – Diakonie Hrnčířská (čtrnáctidenně)

18:00 – biblická hodina

večer – mládež

Čtvrtek

odpoledne – vyučování dětí

odpoledne – konfirmandi

Sobota

9:30 – DS Kociánka 8.10; 22.10

Neděle

9:00 – nedělní škola pro děti

10:00 – setkání v Blahoslavově domě

Brno – Husovice

Středa

18:30 – mládež

Čtvrtek

18:00 – biblická hodina

19:00 – staršovstvo 13.10

Pátek

15:30 – Husovičtí vřešťani

Neděle

9:00 – nedělní škola pro děti

10:00 – setkání na faře

18:00 – Desert 9.10

Brno – Židenice

Úterý

16:30 – BH pro děti

19:00 – starší mládež

Středa

17:00 – konfirmandi

19:00 – BH Blansko

19:00 – staršovstvo 5.10.

19:00 – modlitba se zpěvy z Taizé 19.10.

Čtvrtek

17:30 – mladší mládež

19:30 – biblická hodina

Pátek

20:00 setkání sboru 21.10.

Neděle

9:00 – nedělní škola pro děti

10:00 – setkání v modlitebně

18:30 – pěvecký sbor

Brno I**Brno II****Brno – Husovice****Brno – Židenice****2.10. 15. neděle po sv. Trojici**

BK Jiří Gruber
 ČK Jiří Gruber, *křest*
 Rch Olga Tydlitátová
 ČK 14:00 *ordinace vikářů*
 ČK 19:30 J. Gruber, *nešpory*

BD Jaroslav Vítek, VP
 Kuř Ondřej Kolář, VP
Díkůčinění

Hu Štěpán Hájek

Žd P. Kašpar, *křest*, VP
 Bl Pavel Kašpar, VP
Díkůčinění

ČK19:30 J. Gruber, *nešpory*

9.10. 16. neděle po sv. Trojici

BK Olga Tydlitátová
 ČK Olga Tydlitátová

BD Ondřej Kolář
 Tiš 10:30 Ondřej Kolář

Hu Štěpán Hájek, VP
Díkůčinění

Žd Pavel Kašpar
 Bl Pavel Kašpar

16.10. 17. neděle po sv. Trojici

ČK Tomáš Butta, VP
ekumenické shromáždění
 Rch Jiří Gruber

BD Ondřej Kolář
konfirmace

Hu Štěpán Hájek
 Ma Štěpán Hájek

Žd Alexandra Hauserová
 Bl Pavel Kašpar

23.10. 18. neděle po sv. Trojici

BK Marta Židková
 ČK Marta Židková

BD Jaroslav Vítek
 Tiš 10:30 Ondřej Kolář

Hu Štěpán Hájek

Žd Romana Špačková
 Bl Jan Asszonyi

30.10. 19. neděle po sv. Trojici

BK Olga Tydlitátová
 ČK Olga Tydlitátová

BD Alexandra Hauserová
 Tiš 13:45 Jaroslav Vítek

Hu Jiří Šimsa

Žd Pavel Kašpar, VP
 Bl Pavel Kašpar, VP

6.11. 20. neděle po sv. Trojici

BK Jiří Gruber
 ČK Jiří Gruber
 Rch Jiří Gruber
 ČK 19:30 Štěpán Hájek
nešpory

BD Ondřej Kolář
 Kuř Jaroslav Vítek
 Tiš 13:45 Jaroslav Vítek

Hu Štěpán Hájek

Žd Pavel Kašpar, VP
 Bl Pavel Kašpar, VP

ČK 19:30 Štěpán Hájek
nešpory

BK: Betlémský kostel v 8:30
 ČK: Červený kostel v 10:00
 Rch: Rychmanov v 14:15

BD: Blahoslavův dům v 9:00
 Kuř: Kuřim v 10:00
 Tiš: Tišnov

Hu: Netušilova 26 v 9:00
 Ma: Maloměřice, Borky 7
 DDS v 10:30

Žd: Židenice v 9:00
 Bl: Blansko v 14:00